

Centralna Komisja Egzaminacyjna

EGZAMIN MATURALNY 2013

GEOGRAFIA

POZIOM ROZSZERZONY

Kryteria oceniania odpowiedzi

Warszawa 2013

Zadanie 1. (0–1)

Obszar standardów	Opis wymagań
Korzystanie z informacji	Selekcjonowanie informacji istotnych dla danego zagadnienia (II 1.3)

Poprawna odpowiedź:

Duś

Nidzkie

Skarp

1 p. – za dobranie właściwych nazw trzech jezior

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 2. (0–1)

Korzystanie z informacji	Porównanie obszarów na podstawie mapy (II 1.4)
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

– tylko w Ukcie znajduje się zorganizowane kąpielisko

– w Ukcie rozwinęła się agroturystyka, której brak w Kamieniu

– tylko w Kamieniu znajduje się kemping

1 p. – za podanie trzech poprawnych różnic

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 3. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy przedstawienie charakterystycznych cech wskazanego obszaru (II 3.1.a)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

– przecina obszary o urozmaiconej rzeźbie polodowcowej, np. wykorzystuje jeziora

– przecina obszary zalesione

– prowadzi m. in. przez rzeczne meandry

1 p. – za podanie trzech poprawnych przyrodniczych walorów szlaku

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 4. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy wykonanie obliczeń matematyczno-geograficznych (II 1.f.6.a)
--------------------------	---

Przykład poprawnego rozwiązania:

$$1 \text{ cm} - 0,6 \text{ km}$$

$$1 \text{ cm}^2 - 0,36 \text{ km}^2$$

$$0,98 \text{ cm}^2 - x$$

$$x = 0,3528 \text{ km}^2$$

1 p. – za poprawny sposób obliczenia powierzchni jeziora i poprawny wynik w km^2

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 5. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź: **C**

1 p. – za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 6. (0–2)

Korzystanie z informacji	Zaprezentowanie wyników analiz geograficznych za pomocą opisu (II 1.e.5)
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

- ma wydłużony kształt
- jest ułożona południkowo
- posiada nierówne dno
- największe głębokości występują w środkowej części misy

2 p. – za podanie czterech poprawnych cech

1 p. – za podanie trzech poprawnych cech

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 7. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

Poprawna odpowiedź: **D2**

Przykład poprawnego uzasadnienia:

Na obszarze przedstawionym w tym polu występują najlepiej wykształcone meandry rzeczne (zakola), które są efektem erozji bocznej.

1 p. – za podanie właściwego pola mapy i poprawnego uzasadnienia

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 8. (0–3)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy wykonanie obliczeń matematyczno-astronomicznych (II 1.f.6.b)
--------------------------	--

a)

Przykład poprawnego rozwiązania:

$$\varphi = 90^\circ - h$$

$$\varphi = 90^\circ - 36^\circ 17'$$

$$\varphi = 53^\circ 43'N$$

Miejsce pomiaru – **C**

1 p. – za poprawny sposób obliczenia szerokości geograficznej i wynik oraz zaznaczenie miejsca pomiaru

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

b)

Poprawna odpowiedź:

23°27' (23,5° lub 23°26')

1 p. – za podanie poprawnej wartości kąta

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

c)

Poprawna odpowiedź: A, C

1 p. – za podkreślenie dwóch właściwych miast

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 9. (0–1)

Tworzenie informacji	Ocenianie zmian zachodzących w środowisku geograficznym (III 2.3)
----------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

- przestrzenny i funkcjonalny rozwój miejscowości położonych na terenie parku będzie ograniczony ze względów ekologicznych
- ograniczenia w pozyskiwaniu zasobów leśnych np. drewna, runa leśnego

1 p. – za podanie dwóch poprawnych argumentów

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 10. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość genezy i cech minerałów i skał (I 2.20)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

A. ~~porfir~~B. ~~brekeja~~C. ~~andezyt~~D. ~~piaskowiec~~

2 p. – za skreślenie czterech elementów niespełniających kryterium przyporządkowania

1 p. – za skreślenie dwóch lub trzech elementów niespełniających kryterium przyporządkowania

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 11. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość współzależności między elementami systemu Ziemi (I 2.11)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź: C, D

1 p. – za zaznaczenie dwóch poprawnych odpowiedzi

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 12. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie przekroju geologicznego oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź: **P, F, P, F, P**

2 p. – za poprawne oznaczenie pięciu zdań

1 p. – za poprawne oznaczenie trzech lub czterech zdań

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 13. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wydarzeń geologicznych w dziejach Ziemi (I 2.24)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

A. karbon, B. holocen, C. kreda, D. plejstocen

2 p. – za cztery poprawne przyporządkowania

1 p. – za dwa lub trzy poprawne przyporządkowania

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 14. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Grzbiety powstają w strefach rozchodzenia się płyt litosfery, w których z wnętrza Ziemi wylewa się lava bazaltowa.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie uwzględniające ruch rozchodzenie się płyt i wylewy lawy

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 15. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie danych klimatycznych oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Z zachodu na wschód Europy zmniejsza się wpływ Oceanu Atlantyckiego na temperaturę powietrza, a zwiększa wpływ dużego i zwartego obszaru lądowego. Dzięki temu stacje położone bliżej Oceanu Atlantyckiego, wpływającego zimą łagodząco na temperatury powietrza, charakteryzują się mniejszymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza niż stacje położone w głębi lądu.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie uwzględniające słabnący z zachodu na wschód wpływ oceanu, a rosnący kontynentu

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 16. (0–2)

Korzystanie z informacji	Na podstawie fotografii, danych klimatycznych oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

a)

Poprawna odpowiedź: C

1 p. – za zaznaczenie poprawnej odpowiedzi**0 p.** – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi**b)**

Poprawna odpowiedź:

antylopy gnu

baobaby

1 p. – za zaznaczenie dwóch właściwych nazw**0 p.** – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi**Zadanie 17. (0–2)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość środowiska przyrodniczego Polski (2.22, 2.54)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

A – 3

B – 4

C – 1

2 p. – za trzy poprawne przyporządkowania**1 p.** – za dwa poprawne przyporządkowania**0 p.** – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi**Zadanie 18. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Wybrzeże powstało w wyniku zalania przez morze obszaru z licznymi pagórami (mutonami, barańcami) będącymi formami niszczącej działalności lodowcowej.

1 p. – za poprawne wyjaśnienie genezy wybrzeża uwzględniające transgresję morza na obszarze, na którym występują mutony (barańce) powstałe w wyniku działalności lądolodu**0 p.** – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi**Zadanie 19. (0–3)**

Wiadomości i rozumienie	Znajomość procesów geologicznych zewnętrznych (2.17)
-------------------------	--

a)

Poprawna odpowiedź:

Czynnik rzeźbotwórczy	Formy rzeźby	
	akumulacyjne	erozyjne
Lodowiec górski	morena boczna	dolina zawieszona kocioł lodowcowy
Wody fluwioglacjalne	sandr kem	pradolina

2 p. – za wpisanie sześciu właściwych form rzeźby

1 p. – za wpisanie trzech, czterech lub pięciu właściwych form rzeźby

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

b)

Poprawna odpowiedź: A, E

1 p. – za zaznaczenie dwóch właściwych nazw skał

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 20. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość środowiska przyrodniczego Polski (2.54)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź: B, A, D, C

1 p. – za poprawne uporządkowanie czterech pradolin

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 21. (0–1)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość przebiegu procesów glebotwórczych (2.41)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź: F, P, P

1 p. – za poprawne oznaczenie trzech zdań

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 22. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość zróżnicowania szaty roślinnej (2.47)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

A. 4, B. 3, C. 1

2 p. – za trzy poprawne przyporządkowania

1 p. – za dwa poprawne przyporządkowania

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 23. (0–1)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Przybrzeżny upwelling polega na podnoszeniu się wód oceanicznych z większych głębokości ku powierzchni w miejsce wód, które są przemieszczane w kierunku otwartego oceanu. Wynoszone wody głębinowe są chłodne i dlatego przyczyniają się do anomalii temperatury wód oceanu.

1 p. – za podanie wyjaśnienia uwzględniającego wynoszenie zimnych wód głębinowych

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 24. (0–2)

Korzystanie z informacji	Określenie współzależności w systemie przyrodniczym Ziemi (II 3.a)
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Obecność prądów morskich

Wskutek mieszania się wód zimnych i ciepłych prądów morskich następuje dotlenienie wody sprzyjające rozwojowi planktonu i narybku.

Upwelling

Zimne natlenione wody głębinowe są bogate w substancje odżywcze (związki azotu i fosforu), co sprzyja rozwojowi organizmów.

2 p. – za podanie dwóch poprawnych cech wraz z uzasadnieniem każdej z nich

1 p. – za podanie jednej poprawnej cechy wraz z uzasadnieniem

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 25. (0–2)

Tworzenie informacji	Ocenianie środowiska geograficznego pod kątem możliwości zagospodarowania (III 2.1)
----------------------	---

Poprawna odpowiedź:

Dla uprawy pszenicy i buraków cukrowych – **A**

Przykład poprawnego uzasadnienia:

Gleby klas I i II zajmują większą powierzchnię niż w pozostałych województwach.

Dla chowu bydła – **C**

Przykład poprawnego uzasadnienia:

Użytki zielone zajmują większą powierzchnię niż w pozostałych województwach.

2 p. – za podanie dwóch właściwych województw z uzasadnieniem

1 p. – za podanie jednego właściwego województwa z uzasadnieniem

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 26. (0–2)

Korzystanie z informacji	Wybranie najistotniejszych informacji dotyczących wymienionych zbóż (II 1.e.4)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

A. pszenica, B. żyto, C. kukurydza

2 p. – za trzy poprawne przyporządkowania

1 p. – za dwa poprawne przyporządkowania

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 27. (0–2)

a)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość wpływu przemysłu na środowisko geograficzne (3.b.21)
-------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Duży udział przemysłu lekkiego do lat 90. XX w. (włókienniczego, odzieżowego w Łódzkim Okręgu Przemysłowym) zatrudniającego głównie kobiety.

1 p. – za podanie poprawnej przyczyny

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

b)

Korzystanie z informacji	Wykonanie obliczeń w zakresie geografii społeczno- -ekonomicznej (II 1.f.6.c)
--------------------------	--

Przykład poprawnego rozwiązania:

$$60\,222 - 29\,546 = 30\,676$$

$$(30\,676 : 29\,546) \times 100 = 103,8 \approx 104$$

1 p. – za poprawne obliczenia i poprawny wynik

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 28. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji	Wykonanie obliczeń w zakresie geografii społeczno- -ekonomicznej (II 1.f.6.c)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

Miasta 10,6

Wieś 11,4

1 p. – za wpisanie poprawnych wartości współczynnika urodzeń

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

b)

Korzystanie z informacji	Na podstawie mapy oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

– na wsi częściej występuje tradycyjny model rodziny wielodzietnej

– w miastach wskutek dużej aktywności zawodowej kobiet dzietność rodzin jest mniejsza niż na wsi

– w miastach w późniejszym wieku zawierane są małżeństwa

1 p. – za podanie trzech poprawnych przyczyn

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 29. (0–2)

Tworzenie informacji	Ocenianie zmian zachodzących w środowisku geograficznym (III 2.3)
----------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Kraj A

- w przyszłości mogą wystąpić niedobory siły roboczej
- w przyszłości zwiększy się obciążenie dla budżetu z tytułu wypłat emerytur

Kraj B

- konieczność ponoszenia dużych nakładów na oświatę
- duża konkurencja na rynku pracy i trudności z jej znalezieniem (duże bezrobocie)

1 p. – za podanie dwóch poprawnych konsekwencji dla kraju A

1 p. – za podanie dwóch poprawnych konsekwencji dla kraju B

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 30. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość politycznego zróżnicowania współczesnego świata (3.d.1)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

Kaszmir: hinduiści, muzułmanie

była Jugosławia: prawosławni, katolicy, muzułmanie

Irlandia Północna: katolicy, protestanci

2 p. – za podanie poprawnych odpowiedzi dla trzech regionów

1 p. – za podanie poprawnych odpowiedzi dla dwóch regionów

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 31. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji	Na podstawie tekstu oraz własnej wiedzy opisanie i wyjaśnienie zdarzeń, zjawisk i procesów (II 1.f.7)
--------------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

- przenoszenie produkcji przemysłowej do KSR ze względu na niższe koszty pracy w tych krajach
- zmiana modelu konsumpcji – wzrost popytu na usługi

1 p. – za podanie dwóch poprawnych przyczyn

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

b)

Tworzenie informacji	Ocenianie konsekwencji przemian gospodarczych we współczesnym świecie (III 2.4)
----------------------	---

Przykład poprawnej odpowiedzi:

- powstanie nowych miejsc pracy
- poprawa koniunktury w działach gospodarki, które pracują na potrzeby przemysłu (budownictwo, placówki naukowo-badawcze)

1 p. – za podanie dwóch poprawnych korzyści

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 32. (0–2)

Tworzenie informacji	Ocenianie konsekwencji przemian gospodarczych we współczesnym świecie (III 2.4)
----------------------	---

Przykłady poprawnych odpowiedzi:

- wzrost cen ropy naftowej i innych paliw
- wzrost kosztów transportu oraz cen towarów
- rozwój energooszczędnych technologii

2 p. – za podanie trzech poprawnych konsekwencji

1 p. – za podanie dwóch poprawnych konsekwencji

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 33. (0–2)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość środowiska przyrodniczego (2.54) i bogactwa kulturowego Polski (3.a.9)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

Wierszami:

- A** **C**
D **F**
B **E**

2 p. za wpisanie wszystkich poprawnych obiektów

1 p. – za wpisanie trzech, czterech lub pięciu poprawnych obiektów

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

Zadanie 34. (0–2)

a)

Korzystanie z informacji	Sformułowanie wniosku na podstawie informacji (II 2.b)
--------------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

- głównymi partnerami są kraje sąsiadujące ze Stanami Zjednoczonymi
- drugim kierunkiem, pod względem wielkości obrotów handlowych, są kraje Azji Wschodniej, np. Chiny, Japonia, Korea Płd.

1 p. – za sformułowanie dwóch poprawnych wniosków

0 p. – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

b)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość czynników rozwoju handlu międzynarodowego (3.b.33)
-------------------------	--

Poprawna odpowiedź: **B****1 p.** – za zaznaczenie właściwej nazwy**0 p.** – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi**Zadanie 35. (0–1)**

Korzystanie z informacji	Klasyfikowanie informacji według podanego kryterium (II 1.c.2)
--------------------------	--

Poprawna odpowiedź:

W kolejności:

2011

1938

1980

1 p. – za trzy poprawne odpowiedzi**0 p.** – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi**Zadanie 36. (0–3)**

a)

Wiadomości i rozumienie	Znajomość politycznego zróżnicowania współczesnego świata (3.d.1)
-------------------------	---

Poprawna odpowiedź:

Wierszami:

Hiszpania D

Wielka Brytania C

2 p. – za poprawne uzupełnienie czterech komórek tabeli**1 p.** – za poprawne uzupełnienie dwóch lub trzech komórek tabeli**0 p.** – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi

b)

Tworzenie informacji	Ocenianie konsekwencji przemian politycznych we współczesnym świecie (III 2.3)
----------------------	--

Przykład poprawnej odpowiedzi:

Korzyść społeczno-ekonomiczna dla terytorium zależnego:

Większa dostępność np. migracyjna kraju, który jest metropolią.

Korzyść polityczna dla kraju posiadającego terytorium niesamodzielne:

Możliwość tworzenia baz militarnych.

1 p. – za podanie korzyści społeczno-ekonomicznej dla terytorium zależnego i politycznej dla kraju posiadającego terytorium niesamodzielne**0 p.** – za odpowiedź, która nie spełnia podanych kryteriów lub brak odpowiedzi